

Deres lett a konyhakert is. Szinte hallani véltem, hogy dideregték örökség fügebokraink csupasz ágai. Leveleiket már rég visszaadták a földnek, csak néhány apró elkésett fügenövendék aszalódott még rajtuk.

A gyertyaszentelést most hagyjuk meg a templomi teendők között, mi pedig nézzünk körül milyen tennivalók adódnak a ház körül ebben a nehezen kiszámítható télben? Lehetne metszeni is, de most csak topognánk a sárban, maradjon meg hát ez a feladat a nagyüzemeknek. A ház körül talán egy-két délután is elég lesz rá, s akkor majd jobban áttekinthető lesz, hogy mit vegyünk ki a gallyak, ágak közül. A gyümölcsfák, de cserjék, bokrok is, ilyenkor még mélynyugalmi állapotban vannak. Ekkor minimálisra csökken az élettevékenységük. Alszanak, mint a mackók, vagy a denevérek. A mélynyugalom azonban nem akadályozza meg, hogy a hideg hatására a rügyekben ne induljanak be azok az életfolyamatok, amelyek felkészítik őket a tavaszi kibomlásra. Azt is megfigyelték, hogy a különböző gyümölcsfajok mélynyugalmi időszaka eltérő időtartamú. A csonthéjasoké általában rövidebb, míg az almás termésűké hosszabb ideig tart. Általában február elejéig azonban valamennyi gyümölcsfajnál befejeződik ez az életszakasz – ezért fordulhat elő enyhébb teleinken, hogy februárban már ki is bomlanak a rügyek. A korábbi évek hidegebb telei megakadályozták ezt a korai rügyfakadást. A gond a késői fagyokkal szokott bekövetkezni, amikor elfagyhatnak ezek a rügyek. Ezért nem érdemes sietni a télvégi metszésekkel. Újév napján egyébként sem merném megjósolni az idei februári telet.

Ilyen tünet láttán azonban még a mélynyugalmi állapotban célszerű eltávolítani a beteg ágat.

Ilyenkor inkább az ősszel elmaradt kerttakarítási teendőket pótoljuk. Nézzük át a kerti szerszámainkat, a metszőolló élet, ásonak, kapának a nyelét, ne lötyögjön nagyon, hogy amikor használatba vesszük, ne bosszankodjunk s sietős-kapkodó barkácsolással, úgymond ne sufnituninggal kezdjük a télvégi, tavaszi kerti munkákat.

Végül a betelelt dísznövényeinket is látogassuk meg a pincében, garázsban – egy-egy sovány öntözést még meg-ejthetünk, ha eddig elmulasztottuk volna.

MESE-SAROK

DOMBI ZSUZSA

A VILÁGTALAN KIRÁLYFI

Volt egyszer, nagyon régen egy szegény király. Szegény ország, szegény uralkodója volt. Nem elég, hogy koldusok vették körül, még ráadásul volt egy világtalan fia is. Örült ő a fiának, de annak nem örült, hogy egyetlen gyermeke vak. Azért volt az országa szegény, mert olyan helyen terült el, ahol nem volt más, csak szikla, erdő, aztán megint szikla. Kevéske bevétel csak a városi idegenektől volt, akik idelátogattak, megnézni a csupasz hegyeket, sűrű erdőket. Legfőképpen egy híres szikla vonzotta őket, aminek egy kilógó darabja olyan formájú volt, mint egy törött pengéjű kés. Éle, mint a borotva. Hajszálat lehetett elmettszeni vele, hosszában. Éleskőnek nevezték.

A király szerette volna meggyógyítani a fiát, de az, aki ezt meg tudta tenni, egy igen távoli vidék csodadoktora volt, és nagyon drágán dolgozott. Száz aranyat kért, azt is előre. Így hát lemondott arról, hogy valaha egészséges legyen az ifjú király. A királyfi minderről semmit nem tudott. Nem tudta, hogy szegény országban lakik, nem tudta, hogy milyen ez az ország, és nem tudta azt sem, hogy van valaki, aki képes lenne őt látóvá tenni. Ha nem kellett tanulnia, azzal szórakoztatta magát, hogy kedves

kiscicáját simogatta, játszott vele, vagy szolgája segítségével felült a nyeregbe, és kilovagolt az erdőbe, hegyekbe. A szolgája nem ment vele, mert a lova nagyon okos volt, bármerre elment, estére kelvén visszatalált a palotába. A királyfi éjjelente különös élőlényekkel álmodott, amikről mindig mesélt apjának, de érezte, hogy apja elképzelni sem tudja azokat.

Történt egyszer, hogy a lova megijedt egy nyusztól, megugrott, és a királyfi leesett a hátáról. A paripa hazafutott egyedül, beállt az istállóba, így senki nem vette észre, hogy itthon van, s a királyfit nem hozta vissza.

Nem történt az ifjúnak semmi baja, csak nem tudta, hol van, és merre induljon. Tapogatózva haladt egy ideig, amerre gondolta a jó irányt. Egyenesen az Éleskő fele ment. Megtapogatta, és majdnem elvágta a kezét. Rájött, hogy ez az a kő, amiről már mesélt a tanítója. Ahogy fogdossa a sziklát, ismerkedik az élével, egyszer csak azt érzi, hogy a markába ugrik, és egy közönséges bicska lesz belőle. A másik kezébe pedig egy görcsös fadarab ugrott. Elkezdte hát faragni, gondolta, kifaragja az egyik lényt, amit álmában látott. Legalább elfoglalja magát, addig, amíg rátalálnak. Alig vágott le egy-két forgácsot, érzi ám, hogy a kezében már ki is alakult a szobor. Tapogatja, hát, uramfia, pont olyan, mint álmában. Letette a bicskát, hogy jobban megfoghassa a szobrot, és hallotta, érezte, hogy az, újra sziklává változott.

- Ó, kedves királyfi, mi dolgod van itt, az Éleskőnél? – kérdezte egy melegen simogató leányhang.

- Ledobott a lovam, és nem tudom, merre kell mennem, hogy hazataláljak – válaszolt a királyfi.

- Szívesen hazavezetlek – mondta a lány, és kézen fogva elindultak.

- Gyönyörű játékos van – csodálkozott a lány, amikor meglátta a szobrot.

A királyfi elmondta, hogyan járt a sziklával, de a lány egy szavát sem hitte, azt gondolta, esztét vesztette a királyfi, amikor leesett a lováról.

- Ugye, nem hiszel nekem, légy holnap a sziklánál, újra megpróbálok. Ezt pedig neked adom, emlékül, amiért ilyen kedves vagy velem, és hazakísérsz.

Másnap a szolgájával elment a sziklához. A lány már ott volt. Most is megtapogatta az éles követ, de nem történt semmi.

- Menjetelek el innen, hátha azért nem sikerül, mert ti itt vagytok – parancsolta meg nekik a királyfi.

Elmentek hát, de messzebb megálltak, és lesték, hogy történik-e valami? Történt. Minden megismétlődött, ugyanúgy, mint tegnap.

A leány és a szolga nagyon elcsodálkoztak. A szolgának azonban támadt egy ötlete. Nem szólt róla senkinek. Amikor hazavezette a királyfit, eldugta a szobrokat, és azt mondta az öreg királynak:

- Felséges uram, a fiával valami furcsa dolog történt, amikor ledobta a ló, mintha megbomlott volna szegénynek az esze. Olyan dolgokat képzel magáról, hogy szobrokat farag. Az ő szemével?! Nagyon sajnálom, uram. Most már

vigyázni fogok rá, mindig elkísérem ezután, ha lovagolni megy.

- Rendes vagy, majd megjutalmazlak érte, ha lesz miből.

- Köszönöm, Uram, de nem azért teszem, hanem azért, mert szeretem a királyfit.

Dehogy, dehogy, nem azért tette, mert szereti a királyfit, hanem azért, mert attól fogva minden szobrot elvett tőle, amit faragott a csoda késsel, és eladta. Azt mondta, hogy szekrénybe zárja őket, nehogy valaki ellopja. A királyfi megbízott benne, és minden szobrot neki adott.

A szobrok olyan szépek, és szokatlanok voltak, hogy híre ment messze földön, és az országban hamarosan nagyon sokan érkeztek, és mindet megvették a szolgáltól.

Nem lett volna semmi baj, ha a lány, aki egyszer hazavezette, nem leleskedik mindig egy fa mögül, amikor a királyfi dolgozott a csodakéssel. Leselkedett bizony. Egyszer aztán eszébe jutott, hogy micsoda dolog, az, hogy csak ő gyönyörködhet e különleges alkotásokban. Összegyűjtötte az ország népét, és elmentek együtt a király elé. A lány kérlelni kezdte a királyt.

- Fenséges urunk, kérünk, mutasd meg nekünk azokat a szobrokat, amelyeket a fiad készít!

- Elég bajom van így is. Ne üzzetek gúnyt szegény világtalan, eszement fiamból.

- Fenséged nem tudja, miért lovagol ki mindennap a szolgálával a királyfi? – lepődött meg a lány.

- Nem tudom, csak azt tudom, hogy mindig össze-vissza beszél, mindenféle csodálatos álmokról, meg szobrokról. Vajon hogyan tudna ő bármit készíteni, mikor születése óta vak.

- Pedig tud. Én minden nap láttam, amikor az Éleskőnél különleges élőlények másait készítette. A legelsőt nekem adta.

A lány előhúzta a kincsét a kendője alól, mert mindig nála volt, annyira a szívéhez nőtt, és megmutatta a királynak.

A király azonnal hívatta a szolgált.

- Mond el nekünk, mi baja a királyfi eszének? – szegezte neki a kérdést a király.

Ahogy a szolga meglátta a lányt, és a király kezében a szobrot, egyből tudta, hogy kiderült minden. Kétségbeesve borult a király lábához.

- Kegyelmezz, fenséges királyom, megtévedtem, de már megbántam.

- Hol vannak a szobrok?

- Visszaszerzem, napokon belül, ezt megígérem.

- Azt kérdeztem, hol vannak?

- Eladtam őket. Tessék, itt van az áruk – és a király elé öntött egy nagy csomó aranyat.

A királyfi is előkerült, és csodálkozva hallotta, hogy legkedvesebb szolgája így becsapta. Nagyon elsomorodott. A lány odament, és vigasztalni kezdte.

- Én szívesen leszek a cseléded, amíg csak élsz.

- A feleségem semmiképp nem akarsz lenni, ugye? – kérdezte a királyfi.

- Örömmel leszek a feleséged, de tehozzád királylányok illenek.

- Édesapám, elvehetem feleségül azt, aki nekem a legkedvesebb?

- Igen, igen, áldásom rátok – örvendezett a király – a szolgálát elzavarom, a pénzből pedig meggyógyíttatom a szemedet.

- Ne haragudjon meg érte, apám, de még két kérésem van.

- Mondjad fiam, bármit teljesítek, ha tudok.

- Ne zavarj el a szolgálmat. A legjobban ő ismer, ő tudja a szokásaimat. Mindig rendes volt velem, ezért megbocsátom neki, hogy megzavarta az arany csillogása. A második kérésem, hogy nem szeretném, ha meggyógyítanának, mert akkor talán nem tudnék szobrokat faragni, legalább is, nem biztos, hogy ilyenek lennének, meg ki tudja, hátha az Éleskő sem viselkedne velem így, ahogy most.

A király meglepődött a fia kérésén, de mindkettőt megértette.

- Rendben van, ha ezt akarod, legyen kívánságod szerint – s most a szolgálhoz fordult – Te pedig jól figyelj, ha a legkisebb panasz lesz rád, megnézheted magad. Vigyázz magadra nagyon! Figyellek.

A szolga megszívlelte a jó tanácsot, vigyázott magára, nem lehetett senkinek panasza ellene. Többé nem volt semmiben hiány az országban. Rengeteg turista érkezett. Mindenki a híres szobrokat akarta látni. A király szétosztotta népe között az arany egy részét, amiből éttermeket, szállodákat építettek, hogy legyen hely a sok-sok vendégnek. Azóta mindenki boldogan él, abban az országban, ha meg nem halt. Egyedül a királyfi szolgálja nyugtalan, annyira vigyáz, nehogy akarva, akaratlan vétsen valamit ura ellen, és elzavarják miatta.

FARKAS ISTVÁN

A BOR ANGYALA

Látjátok ezt a bort az üvegben? Hej, ha ez mesélni tudna! No, de majd én megpróbálom elmondani nektek azt, amit nekem már elmesélt. Nem akárhonnan valósi ez a bor. Fülel. Fülét pedig már István király is úgy adományozta egyik főemberének, mint értéket. Azóta pedig ez az érték csak öregbedett. Hogy akkor is szőlőt termesztettek a Kőhegy oldalában, vagy mást arról az írás nem szól, de hogy máig híre járja a jó fülei boroknak az biztos. Már csak azért is így van, mert én is azt iszom és jóhírét is keltem minden felé.

No, de hol itt a tündér - kérdezhetitek. Hát barátocskáim, ha valaminek, hát a fülei Kőhegynek van angyala, az bizonyos. Öreg, nagybajuszú Tsz elnökök mesélik, hogy holdfényes, fagyos téli éjszakákon lehet legjobban megfigyelni, amint pincéről-pincére jár, lopóval a kezében és sorra kóstolgatja a jobbnál jobb borokat. A legjobbakat aztán még le is pecsételi. Azokat szokták a gazdák féltve őrizni a következő szüretre, hogy a szüretelők vérén át ismét bejusson az új borba. De azért az angyal is csak ember. Úgy mesélik, hogy hajnal felé már annyira örül a sok bornak, hogy éneke még a faluba is behallatszik. Attól

olyan idegesek a faluszéli kutyák. Aki már látta azt meséli, hogy olyankor sűrűn meg-megáll, hörpintget egyet-egyét és meg-megkapaszkodik a szőlőkarókba. Következő évben ezeken a tőkéken lesz a legzamatosabb, legédesebb a szőlő. De, ha mindez csak mese lenne, bele sem fogtam volna. Már vagy tíz éve, mi is ott vagyunk szüretkor a nagymamával és kóstolgatjuk az angyal által lepecsételt borocskát. Persze csak azért, mert tudjuk, hogy ettől lesz jó a jövő évi termés. Mesélt Lajos barátunk is az angyalról, de én mindaddig nem hittem neki, amíg saját magam nem találkoztam vele. A bor nagyon finom volt és eleinte nem is igen ismertem meg a különböző fajtákat. Így aztán sokáig fel sem tűnt, hogy mindegyiknek más-más zamata van. Később, ahogy a táj angyala befogadott bennünket is, már különbséget tudtam tenni a különböző ízek között. Egyre jobban élveztem a zamatok kavalkádját, csak azt nem értettem meg sokáig, hogy a pincében miért ad jobb bort nekünk Lajos, mint fent a konyhában ebédhez, vagy a délutáni kvaterkázáshoz.

Végül már nem bírtam magamban tartani és megkérdeztem.

- Nem értem - mondta Lajos - Már egy éve idejársz és még mindig nem hiszel az angyalban? Na, gyere!

Lementünk a pincébe. Elöttem szívott ki a lopóval egy jó adag bort. Ott helyben megkóstoltuk. Olyan volt, mint mindig, kitűnő.

- Na most gyere, felmegyünk a konyhába! Fogta a lopót és felballagtunk. A konyhában vett megint két poharat és megint kóstoltunk. Hát uram fia! Ez egy egész más ízű bor volt. Ez is jó volt, de már nem ugyanaz.

- Óh - mondtam - nem csapsz be! Menjünk vissza a pincébe! Mivel még volt a lopóban ismét kóstoltunk. És ez most megint az a lágy, selymes, zamatos bor volt, mint először.

- Te, ez fantasztikus - mondtam - és mi van, ha a padlásra megyünk?

- Menjünk, kóstoljuk meg, majd meglátod! - mondta. Szóval, így játszott velünk az angyal mindaddig, amíg a nagy éneklésre ki nem jöttek a lányok a kert végibe, hogy angyal ide, angyal oda most már ideje lenne a tűzre is rakni, meg egy kis bor is kellene a vacsorához. Eddig a mese. Hát akkor egészségetekre!

KIRÁLY IGNÁCZ

JUHÁSZ KÁROLY

1934-2015

JÉZUS TANÚJA ÓCSÁN ÉS A BOKORBAN

Jézusért élt. Közöttünk élt. Velünk élt. Karácsony napjaiban, december 28-án eltemettük. Jézus születésnapján az ő égi születésnapját ünnepeltük. Milyen ünnep az, amikor elszorult torokkal, könnyes szemmel emlékezünk? Emberi. Az emberi élet ilyen: egyik szemünk sír, a másik meg nevet. Szomorkodunk, mert valami itt és most